

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	40920
Nom	Les cultures polítiques de l'esquerra a l'Espanya del segle XX en perspectiva europea: republicanisme, socialisme, feminisme i anarquisme II
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	5.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2044 - M.U. Història Contemporània 09-V.1	Facultat de Geografia i Història	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2044 - M.U. Història Contemporània 09-V.1	13 - Història cultural i història de les cultures polítiques	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
AGUADO HIGON, ANA M	362 - Història Moderna i Contemporània
NAVARRO NAVARRO, FRANCISCO JAVIER	362 - Història Moderna i Contemporània
VALERO GOMEZ, SERGIO	362 - Història Moderna i Contemporània

RESUM

En aquest curs s'analitzarà la construcció de la ciutadania femenina i les identitats de gènere en les diferents cultures polítiques del segle XX a Espanya, a partir del desenvolupament de la igualtat i de la ciutadania civil i política per a les dones, d'una banda, i, d'altra, a partir del paper transversal desenvolupat pels feminismes en tant que moviments socials i en tant que teories crítiques dins d'aquestes cultures polítiques. D'altra banda, s'examinaran els processos de construcció i les característiques de les cultures polítiques de l'anarquisme espanyol, així com l'evolució, continuïtats i transformacions d'aquest al llarg del segle XX, en estreta relació amb els diferents contextos polítics espanyols i europeus. Es prestarà especial atenció als debats teòrics i historiogràfics al voltant de qüestions com les cultures i identitats polítiques o les formes d'acció col·lectiva durant el segle XX.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els propis del màster.

COMPETÈNCIES

2044 - M.U. Història Contemporània 09-V.1

- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguem comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Raonament crític i capacitat d'anàlisi, síntesi i interpretació dels problemes i processos de la Història Contemporània: Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i de formular proposicions a partir de la informació disponible.
- Habilitats de comunicació: Que els estudiants siguen capaços de comunicar, oralment i per escrit, els seus coneixements i arguments científics a públics especialitzats i no especialitzats d'una forma clara i ordenada.
- Capacitat d'autoaprenentatge: Que els estudiants posseïsquen les habilitats que els permeten continuar avançant en el coneixement de la Història Contemporània.
- Conèixer els principals camps de treball de la investigació actual en les diferents branques de la Història Contemporània (econòmica, social, política, cultural...)
- Adquirir les perspectives pròpies de les Ciències Socials afins a la Història Contemporània.
- Motivació per la qualitat i la millora constant per a obtindre resultats d'excel·lència.
- Aconseguir una formació especialitzada en el coneixement dels diferents àmbits de la Història Contemporània.
- Demostrar un coneixement profund dels distints enfocaments metodològics i de les tendències historiogràfiques relacionades amb l'Edat Contemporània.
- Ser capaç de llegir, resumir o transcriure i analitzar de forma pertinent documents històrics.

- Redactar assajos o síntesi de caràcter historiogràfic i treballs d'investigació, utilitzant el llenguatge i les regles pròpies de la comunicació científica.
- Aconseguir un domini dels coneixements i mètodes de la Història Contemporània que permeti seguir posteriorment estudis de Doctorat.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

- Formació avançada en Història Contemporània per a la docència i la investigació.
 - Coneixement dels principals processos d'articulació de les diferents cultures polítiques de l'esquerra espanyola i europea en el segle XX.
 - Capacitat per a comprendre com s'han construït històricament les identitats polítiques d'esquerra i la seua relació amb els processos de transició política a la democràcia a Espanya i altres països europeus.
 - Coneixement dels debats sobre el tema de la cultura política dins de la ciència política, les ciències socials i la historiografia. Introducció a la conceptualització i ús del terme.
 - Comprensió de la construcció històrica de les identitats de gènere, i de la seua relació amb els processos de transició política.
 - Coneixement de la bibliografia especialitzada al voltant de la cultura política democràtica, a la construcció de la ciutadania femenina, i als feminismes com cultures polítiques.
 - Coneixement de la bibliografia especialitzada al voltant de les cultures polítiques llibertàries, les seues característiques i evolució al llarg del segle XX.
 - Capacitat per a exposar oralment i redactar un treball acadèmic al voltant d'aquests temes, i per a participar activament en una discussió acadèmica sobre qüestions històriques, polítiques i socials.
- Maneig d'algunes fonts històriques i teòriques tant recents com procedents de la història del pensament polític i social.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Cultures polítiques, ciutadania femenina i identitats de gènere

1. Ciutadania femenina i cultures polítiques. Sufragismes, feminismes i moviment obrer. Democratització i readaptació dels rols de gènere. Identitats de gènere.
2. Ciutadania femenina i igualtat en les cultures polítiques republicanes i socialistes. Cultura llibertària i identitats de gènere.
3. La Segona República: (1931-1936): Forjar la ciutadania en femení. Igualtat i sufragi.- Continuïtats i canvis durant la Guerra Civil: Republicanes i Antifascistas.
4. Franquisme i ciutadanes antifranquistes: repressió, resistència i exili.
5. Ciutadania femenina i democràcia: els feminismes com cultures polítiques durant la Transició a la democràcia a Espanya. De la transició democràtica a l'Espanya actual.

2. Le(s) cultures polítique(s) de l'anarquisme espanyol.

1. Fonaments discursius. L'ancoratge en la història d'Espanya: el debat sobre l'arrelament.
2. Perspectiva històrica. La mirada historiogràfica. Evolució en segle XX.
3. Les xarxes socials. El món sindical: la CNT. Els grups anarquistes
4. Pràctiques socials i culturals. Altres elements de la cultura política anarquista. Conclusions.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	50,00	100
Elaboració de treballs individuals	25,00	0
Lectures de material complementari	50,00	0
TOTAL	125,00	

METODOLOGIA DOCENT

Classes magistrals impartides pels professors del programa, incloent debats i conclusions al final de cada sessió, així com orientació i tutoria sobre les lectures recomanades. I elaboració per part dels alumnes d'un treball monogràfic sobre temes, prèviament definits pels professors, o sobre lectures, que hauran de ser exposats oralment en classe per al seu debat.

AVALUACIÓ

L'avaluació tindrà en compte els aspectes següents, segons el percentatge indicat:

- 1) Assistència al curs i participació en les discussions: 30%
- 2) Treball escrit: 70%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ** GÉNERO
- BOCK, G.; La mujer en la historia de Europa, Barcelona, Crítica, 2001.
- DUBY, G.; PERROT, M. (dirs.): Historia de las mujeres en Occidente. Madrid, Taurus, 1992, 5 vols.
- MORANT, I. (dir.), Historia de las mujeres en España y América Latina, Madrid, Cátedra, 2005-2006, 4 vols.
- ORTEGA, M., SÁNCHEZ, M. y VALIENTE, C. (eds.): Género y ciudadanía: revisiones desde el ámbito privado, Madrid, UAM, 1999.
- PÉREZ CANTÓ, P. (ed.): También somos ciudadanas, Madrid, Universidad Autónoma de Madrid, 2000.

****ANARQUISMO**

- ALVAREZ JUNCO, José: La ideología política del anarquismo español (1868-1910), Madrid, Siglo XXI, 1991 (1º ed., 1976)
- CASANOVA, Julián: De la calle al frente. El anarcosindicalismo en España (1931-1939), Barcelona, Crítica, 1997.
- EALHAM, Chris: La lucha por Barcelona. Clase, cultura y conflicto, 1898- 1937, Madrid, Alianza Editorial, 2005.
- GABRIEL, Pere:Mundo del trabajo y cultura política en España (siglo XX), en S. Castillo y R. Fernández (coords.), Historia Social y Ciencias Sociales. Actas del IV Congreso de Historia Social de España. Lleida, 12-15 de diciembre de 2000, Lleida, Milenio, 2001.
- HERRERÍN, Ángel: La CNT durante el franquismo. Clandestinidad y exilio (1939-1975), Madrid, Siglo XXI, 2004.
- LITVAK, Lily: Musa libertaria. Arte, literatura y vida cultural del anarquismo español (1880-1913), Barcelona, Antoni Bosch Editor, 1981.